

25 let revije *Natura Sloveniae*

Rok KOSTANJŠEK¹, Nataša MORI², Matjaž BEDJANIČ², Maarten de GROOT³, Nina ŠAJNA⁴, Jernej POLAJNAR², Maja ZAGMAJSTER¹

¹Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana; E-mails: rok.kostanjsek@bf.uni-lj.si, maja.zagmajster@bf.uni-lj.si

²Nacionalni inštitut za biologijo, Oddelek za raziskave organizmov in ekosistemov, Večna pot 121, SI-1000 Ljubljana; E-mails: nataša.mori@nib.si, matjaz.bedjanic@nib.si, jernej.polajnar@nib.si

³Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, SI-1000 Ljubljana; E-mail: maarten.degroot@gozdis.si

⁴Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Oddelek za biologijo, Koroška cesta 160, SI-2000 Maribor; E-mail: nina.sajna@um.si

Izvleček. Prispevek predstavi zgodovino in razvoj revije *Natura Sloveniae* v 25 letih izhajanja, od 1999 do 2023. Izpostavljeni so začetki revije, ozadje in namen revije ter kratka analiza števila prispevkov, avtorjev in taksonomskih skupin, ki jih prispevki naslavljajo, vključno s pregledom odmenvosti izbranih prispevkov. V 25-letih je bilo v reviji objavljenih 286 prispevkov, ki jih je pripravilo 320 avtorjev. Prispevki se osredotočajo na območje Slovenije in največkrat predstavljajo razširjenost vrst, objavljeni pa so tudi zapisi za druga območja iz osrednje in jugovzhodne Evrope, ki obravnavajo širše tematike povezane z ekologijo in naravovarstvom. Visoko citiranost in znanstveno odmenvnost dosegajo zlasti prispevki, ki predstavljajo nacionalne sezname vrst ali poročajo o novih ali prvih opažanjih vrst v državi. Velika večina prispevkov je osredotočena na posamezne taksone, najpogosteje žuželke z redovoma metuljev in kačjih pastirjev. V 25. letu izhajanja prehaja revija v so-izdajanju Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Nacionalnega inštituta za biologijo v okvir Založbe Univerze v Ljubljani in prične uporabljati nov portal za oddajo in obravnavo rokopisov. V tem letu tudi prvič izide tretja, tematska številka revije. Po četrto stoletju rednega izhajanja zaseda *Natura Sloveniae* pomembno mesto v slovenski znanstveni periodiki s področja biologije in nadaljuje svoje poslanstvo objavljanja izvirnih znanstvenih prispevkov s področja favnističnih, florističnih, biogeografskih, biodiverzitetnih in ekoloških raziskav v osrednji in jugovzhodni Evropi, ter vzpodbujanja mladih piscev k objavi svojih terenskih opažanj.

Ključne besede: Slovenija, floristika, favnistika, biodiverziteta, ekologija, naravovarstvo, terenska biologija, izvirni znanstveni prispevki

Abstract. 25 years of the *Natura Sloveniae* journal – The article presents the history of the journal *Natura Sloveniae* over the 25 years, from 1999–2023, of its publication. The main aim of the journal is highlighted, as well as a brief analysis of the number of contributions and authors, the taxonomic groups covered in the articles, including an overview of the citation success of the articles published in the journal. In 25 years, 286 articles by 320 authors have been published in the journal. Over the years, the geographical scope of published articles has expanded from Slovenia to SE and Central Europe. A brief statistical analysis of the published articles shows the highest popularity of articles presenting species lists or new records for Slovenia. A considerable share of the contributions are focused on individual taxa, mostly insects, including butterflies and dragonflies. In its 25th year of publication, the journal, which is jointly published by the Biotechnical Faculty at University of Ljubljana and the National Institute of Biology, is switching to the digital submission and review system of the University of Ljubljana Press. In this year, a third, thematic issue is being published for the first time. After a quarter of a century of continuous publication, the journal occupies an important niche among Slovenian scientific biological journals and continues its mission to publish original scientific contributions in the field of biogeographical, biodiversity and ecological research in Central and Southeastern Europe and to encourage young authors to publish their field observations.

Key words: Slovenia, floristics, faunistics, biodiversity, ecology, nature conservation, field biology, history, original scientific contributions

Uvod

V letu 2023 revija *Natura Sloveniae* obeležuje 25. obletnico neprekinjenega izhajanja. Revija je bila ustanovljena leta 1999 na pobudo skupine mentorjev Raziskovalnih taborov študentov biologije, katerih prvotni namen je bil vzpodbujanje objav rezultatov biološkega terenskega dela iz terenskih beležnic, predvsem z raziskovalnih taborov (Kostanjšek et al. 1999). V nekaj letih izdajanja je *Natura Sloveniae* postala osrednja nacionalna revija za poročanja o novih odkritijih s področja floristike, favnistike in ekologije. Sprva geografsko sicer osredotočena na območje Slovenije, revija *Natura Sloveniae* danes uspešno zapolnjuje vrzel v znanstveni literaturi s področja terenske biologije, biodiverzitete, naravovarstva in ekoloških raziskav v osrednji in jugovzhodni Evropi, kot je prikazano v analizi prispevkov v nadaljevanju. Poleg znanstvenih vsebin je poslanstvo *Natura Sloveniae* že od njenega začetka tudi podpora mlajšim piscem, predvsem študentom, pri pridobivanju izkušenj s pisanjem recenziranih znanstvenih prispevkov in pridobivanjem znanstvenih referenc, s katerimi prično bogatiti svoje bibliografije in so jim v pomoč na nadaljnji poklicni poti.

Izhajanje revije je v njenem prvem desetletju, natančneje med letoma 1999 in 2011, kot izdajatelj podprla Zveza za tehnično kulturo Slovenije, za kar gredo zasluge predvsem njenemu takratnemu tajniku Branetu Sotošku. Leta 2012 sta izdajanje revije prevzela Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (UL) in Nacionalni inštitut za biologijo, ki zagotavlja osnovno finančno podporo izhajaju revije vse do danes. Izdajanje revije je od njenega začetka sofinancirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS, zdaj Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS, med leti 2010 in 2012 pa je sofinaciranje periodičnih znanstvenih publikacij koordinirala Javna agencija za knjigo RS.

Uredništvo revije sta od leta 1999 do 2005 kot odgovorna urednika vodila Rok Kostanjšek in Aleksandra Lešnik, med letoma 2005 in 2012 je revijo urejal Rok Kostanjšek, z letom 2013 pa je kot glavna urednica nastopila Maja Zagmajster, medtem ko je Rok Kostanjšek prevzel položaj odgovornega urednika. Vlogo tehničnega urednika je v letu 2005 prevzel Jernej Polajnar, ki skrbi tudi za prehod revije v digitalno obliko in oblikovanje njene spletnne strani.

Revija je od začetka njenega izdajanja prosto dostopna. Tiskane izdaje revije so iz Biološke knjižnice Oddelka za biologijo Biotehniške fakultete UL in Nacionalnega inštituta za biologijo vrsto let razpošiljane več kot 200 knjižnicam letno po vsem svetu v okviru medknjižnične izmenjave znanstvenih publikacij, s čimer je *Natura Sloveniae* prispevala tudi k dostopnosti tujih znanstvenih revij s področja biologije v Sloveniji. Z letom 2005 je revija začela vzporedno izhajati v spletni obliki, preko spletja pa so bile dostopne tudi vse starejše številke. Leta 2017 je bila sprejeta odločitev, da bo vsebina objavljena pod določili proste licence Creative Commons-priznanje avtorstva 4.0. Ta poleg javne dostopnosti prispevkov bralcem dopušča razširjanje in uporabo vsebin prispevkov v izpeljanih delih, kar povečuje njihovo odmevnost. Kot zanimivost: tako objavljeno fotografijo pisane krtove (*Xya variegata*) iz članka Matjaža Bedjaniča v prvi letosnji številki (Bedjanič 2023) je že možno najti v sistemu Wikimedia Commons [[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Xya_variegata_\(Slovenia\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Xya_variegata_(Slovenia).jpg)], od koder je vključena v seznam kobilic Avstrije na Wikipediji v nemškem jeziku [[https://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_Heuschrecken %C3%96sterreichs](https://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_Heuschrecken_%C3%96sterreichs)].

Revija izhaja dvakrat letno. Z letom 2003 so postali prispevki indeksirani v mednarodnih bibliografskih bazah podatkov Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts (ASFA), International System for Agricultural Science and Technology - AGRIS in Zoological Records, z letom 2005 pa še v bazah Biological Abstracts (BA), BIOSIS Previews in CAB Abstracts. Mednarodno odmevnost in znanstveno težo objavljenih prispevkov potrjuje tudi vključitev *Natura Sloveniae* v skupino »Nacionalno pomembnih znanstvenih revij za področje biologije« in »Skupino revij s katerimi je mogoče nadomeščati prispevke indeksirane v SCI, SSCI in AHCI« v habilitacijskih postopkih Univerze v Ljubljani, v kateri je revija uvrščena od leta 2009. Z namenom vzpodbujanja domačih piscev, približevanja znanstvenih besedil širšemu krogu bralcev in v skrbi za slovensko strokovno izrazoslovje, prispevki objavljeni v angleškem jeziku vključujejo povzetek in izvleček v slovenščini in obratno.

Pomemben mejnik za revijo pa prestavlja tudi leto 2023. Revija je prešla pod okrilje Založbe Univerze v Ljubljani in s tem na platformo Open Journal Systems (OJS). Slednja je namenjena manjšim založnikom in podpira sodobne bibliografske standarde, kar omogoča lažjo dostopnost in zanesljivo indeksiranje prispevkov. Na omenjeno platformo zdaj prehaja celoten uredniški proces, s čimer bo omogočana tudi analiza objavljanja ter ogledov, dobrodošla in nujno potrebna novost pa je tudi dodeljevanje digitalnih identifikatorjev DOI objavljenim prispevkom. V tem letu tudi prvič doslej izide tretja, tematska številka revije, v kateri so zbrani prispevki posvečeni rezultatom raziskav biodiverzitete zgornjega toka reke Neretve v Bosni in Hercegovini poleti 2022.

Pregled objav

V 25 letih, od začetka izhajanja v 1999 do vključno prve številke v letu 2023, je v reviji s skupno 286 prispevki na preko 2.800 straneh sodelovalo 320 avtorjev, ki so prispevali 131 znanstvenih člankov, 75 terenskih notic, 75 kratkih vesti ter 5 ostalih prispevkov (Tab. 1). V posamezni številki je prispevke objavilo od dveh do 52 avtorjev, v povprečju pa 14 (Tab. 1). Osem avtorjev je prispevalo od 10 do 23 prispevkov, ostali pa od enega do devet prispevkov. Pregled afiliacij razkrije, da prevladujejo avtorji, zaposleni v bioloških ali sorodnih ustanovah. Takih je polovica, medtem ko je 30 % avtorjev navedlo domači naslov, 12 % pa naslov društva, katerega člani so. Ker so biološka društva v Sloveniji in sosednjini skoraj izključno nepoklicna, to pomeni, da je 42 % avtorjev neprofesionalnih biologov ali študentov. Preostalih 8 % je začelo objavljati ljubiteljsko, v kasnejših prispevkih pa so navedli institucionalno pripadnost, iz česar lahko sklepamo, da so našli zaposlitev v stroki.

Poizvedba v spletnem portalu Google Scholar (opravljena dne 1.12.2023) je pokazala, da je bilo 30 člankov, objavljenih v *Natura Sloveniae*, citiranih 10-krat ali večkrat (Tab. 2). Velik del visoko citiranih del so seznamy vrst za območje Slovenije ali pa prikazi razširjenosti posameznih taksonomskeh skupin v Sloveniji. Visoko citirane so tudi nove najdbe za Slovenijo. Najbolj citirana članka sta *Seznam mravelj Slovenije (Hymenoptera: Formicidae)* (Bračko 2007) in *Seznam metuljčkov (Microlepidoptera) Slovenije* (Lesar & Govedič 2010) in sicer 49-krat in 48-krat.

Tabela 1. Pregled števila prispevkov in avtorjev v reviji *Natura Sloveniae* v obdobju od začetka izhajanja v letu 1999 do vključno prve številke leta 2023. * – skupno število avtorjev brez ponavljanja.

Table 1. Overview of the number of contributions and authors in the journal *Natura Sloveniae* in the period from the start of publication in 1999 and the first issue of the year 2023. * – summarized number of unique authors.

Leto	Letnik	Številka	Število strani	Število prispevkov	Znanstveni članek	Kratka vest	Terenska notica	Drugo	Število avtorjev
1999	1	1	77	4	4				9
2000	2	1	56	4	4				5
		2	58	5	4			1	6
2001	3	1	43	4	3	1			6
		2	57	4	4				7
2002	4	1	34	4	3	1			7
		2	38	4	3	1			6
2003	5	1	39	4	3	1			5
		2	62	6	4	2			9
2004	6	1	38	6	4	2			9
		2	51	6	3	2	1		7
2005	7	1	40	7	3	3	1		11
		2	124	1	1				2
2006	8	1	37	3	3				13
		2	60	2	2				2
2007	9	1	37	6	3	2	1		14
		2	41	5	3		2		10
2008	10	1	57	5	3	2			9
		2	56	4	3		1		7
2009	11	1	67	6	2	2	2		12
		2	94	4	4				16
2010	12	1	125	5	3		2		6
		2	62	7	3	1	3		11
2011	13	1	59	8	3	1	4		14
		2	56	8	2	4	2		14
2012	14	1	39	7	1	3	3		13
		2	74	8	4	1	3		20
2013	15	1	49	8	2	2	4		19
		2	66	6	4	2			16
2014	16	1	61	6	3	2	1		13
		2	83	3	3				5
2015	17	1	45	6	3	1	2		22
		2	79	6	3	3			16
2016	18	1	64	17	1	3	12	1	52
		2	80	8	4	3	1		29
2017	19	1	47	12	1		10	1	35
		2	68	7	3	3	1		23
2018	20	1	55	5	3	1	1		14
		2	70	14	1	12		1	47
2019	21	1	54	5	2	1	2		11

Leto	Letnik	Številka	Število strani	Število prispevkov	Znanstveni članek	Kratka vest	Terenska notica	Drugo	Število avtorjev
2019	21	2	30	6		2	3	1	14
2020	22	1	33	5	1	1	3		12
		2	82	7	3	1	3		32
2021	23	1	41	6	2	4			18
		2	78	6	5		1		16
2022	24	1	40	5	2	1	2		12
		2	55	6	2	2	2		15
2023	25	1	50	5	1	2	2		12
Skupaj		48	2811	286	131	75	75	5	320*

Tabela 2. Seznam 30 najbolj citiranih prispevkov iz revije *Natura Sloveniae* v obdobju 1999 do 2023. Okrajšave – »Št. cit.«: število citatov po Google Scholar; »Avtorji«: vodilni avtor oz. avtorja; »Leto«: letnica objave; »Naslov prispevka«: polni naslov prispevka v slovenščini. Vir: Google Scholar, 27.11.23, iskanje po geslilih: »natura sloveniae« in »author«.

Table 2. The list of 30 most cited papers from journal *Natura Sloveniae* in the period between 1999 and 2023.

Abbreviations – »Št. cit.«: number of citations, »Avtorji«: lead author(s); »Leto«: publication year; »Naslov prispevka«: full article title in Slovene language. Source: Google Scholar, 27.11.23, search terms: »natura sloveniae« and »author«.

Št. Avtorji cit	Leto	Naslov prispevka
49 Bračko G.	2007	Seznam mravelj Slovenije (Hymenoptera: Formicidae)
48 Lesar T., Govedič M.	2010	Seznam metuljčkov (Microlepidoptera) Slovenije
37 Krofel M. et al.	2009	Razširjenost plazilcev v Sloveniji: pregled podatkov, zbranih do leta 2009.
33 Dudek K., Ekner-Grzyb A.	2014	Najdbi dvorepih osebkov martinčka <i>Lacerta agilis</i> Linnaeus, 1758 in živorodne kuščarice <i>Zootoca vivipara</i> (Jacquin, 1787) na Poljskem
33 Krofel M.	2009	Potrjena prisotnost teritorialnih skupin zlatega šakala (<i>Canis aureus</i>) v Sloveniji
29 Mulec J., Kosi G.	2008	Alge v aerofitskem habitatu jame Račiške ponikve (Slovenija)
25 Mihelič M., Krofel M.	2012	Novi podatki o pojavljanju zlatega šakala (<i>Canis aureus</i> L.) v zgornji Soški dolini
24 Krofel M., Potočnik H.	2008	Prvi podatek o pojavljanju šakala (<i>Canis aureus</i>) v Savinjski dolini (S Slovenia)
19 Kostanjšek R., Celestina A.	2008	Nove najdbe sinantropnih pajkov (Arachnida, Araneae) v Sloveniji
17 Lesar T., Habeler H.	2005	Prispevek k poznавanju metuljčkov (Microlepidoptera) Štajerske in Koroške v Sloveniji
16 Kostanjšek R., Gorjan A.	2013	Prispevek k favni pajkov Slovenije – II
16 Bedjanič M., Salamun A.	2003	Veliki studenčar <i>Cordulegaster heros</i> Theischinger, nova vrsta za favno Italije (Odonata: Cordulegastridae).
15 Zagmajster M.	2003	Svatbeni napev dvobarvnega netopirja <i>Vespetilio murinus</i> Linnaeus, 1758 (Chiroptera, Mammalia) v južni Sloveniji in preliminarna študija njegove variabilnosti.
15 Bračko G.	2003	Nove vrste za favno mravelj Slovenije (Hymenoptera: Formicidae)
14 Vamberger M., Trontelj P.	2007	Zeljava pijavka <i>Placobdella costata</i> (fr. Müller, 1846) (Hirudinea: Glossiphoniidae), nova vrsta pijavke za Slovenijo

Št. Avtorji cit	Leto	Naslov prispevka
14 Kalan K. et al.	2011	Pregled razširjenosti tigrastega komarja <i>Aedes albopictus</i> (Diptera: Culicidae) v Sloveniji v letih 2007 in 2010
14 Vilisics F., Lapanje A.	2005	Kopenski raki enakonožci (Isopoda: Oniscidea) na območju slovenskega Krasa
14 Presetnik P., Šalamun A.	2019	Prve najdbe dolgorepega netopirja <i>Tadarida teniotis</i> (Rafinesque, 1814) v Sloveniji
14 Kuntner M., Kostanjšek R.	2000	Prispevek k poznavanju favne pajkov zahodne Slovenije (Arachnida: Araneae).
13 Bačič T.	2006	Nezadostno zname enokaličnice slovenskega Rdečega seznama.
13 Presetnik P., Knapič T.	2015	Prve potrditve prisotnosti velikega mračnika <i>Nyctalus lasiopterus</i> (Schreber, 1780) v Sloveniji po več kot 85 letih
13 Kostanjšek R., Fišer C.	2005	Nove najdbe pajkov skakačev (Araneae: Salticidae) v Sloveniji
12 Mori N., Meisch C.	2012	Prispevek k poznavanju razširjenosti recentnih prostoživečih dvoklopnikov (Podocopida, Ostracoda, Crustacea) v celinskih vodah Slovenije
12 Jelić D.	2014	Pregled dvoživk in plazilcev Hrvaške z bibliografijo 250 let raziskav
12 Presetnik P. et al.	2013	Ali je dvobarvni netopir <i>Vespetilio murinus</i> Linnaeus, 1758 pogost v Sloveniji?
11 Krofel M. et al.	2007	Topografske in vegetacijske značilnosti mest, kjer so risi uplenili svoj plen v Dinaridih v Sloveniji
11 Verovnik R., Popović M.	2013	Prva najdba grškega senožetnika <i>Colias aurorina</i> Herrich-Schäffer, 1850 (Lepidoptera: Pieridae) v Albaniji
10 Verovnik R.	2012	Prispevek k poznavanju pomladanske favne dnevnih metuljev Republike Makedonije (Lepidoptera: Papilionoidea & Hesperioidae)
10 Trontelj P., Zakšek V.	2016	Genetski monitoring populacij človeških ribic
10 Kulijer D. et al.	2012	Prispevek k poznavanju odonatne favne Bosne in Hercegovine – rezultati ECOO 2012.

Vsebinski pregled objav od leta 1999 do vključno prve številke leta 2023 pokaže, da je velika večina prispevkov osredotočena na posamezne taksone (239 od 286 prispevkov; Sl. 1). Obravnavanih je bilo več kot 26 redov iz več kot 11 razredov in podrazredov. Najpogosteje so bile obravnavane žuželke (32 % vseh prispevkov oz. 77 prispevkov; Sl. 2), med katerimi sta bila najpogosteje obravnavana redova metuljev (48 % oz. 37 od 77 prispevkov) in kačjih pastirjev (18 % oz. 14 od 77 prispevkov; Sl. 3). Med taksonomskimi članki velja izpostaviti objavo opisa nove vrste vrbnice *Perla carantana* (Sivec & Graf 2002).

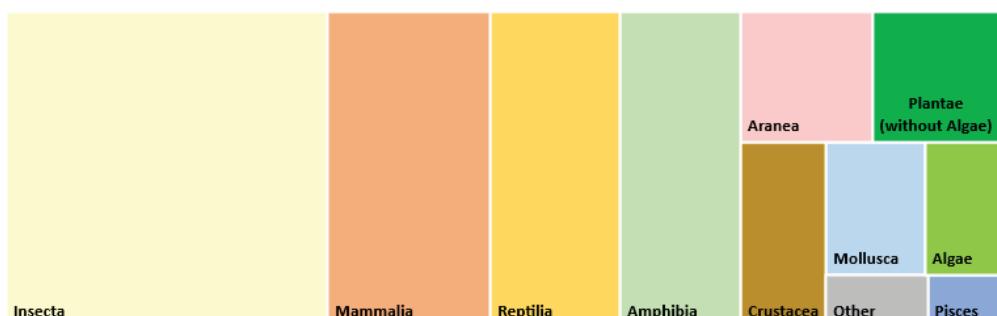
Petnajst prispevkov je bilo vezanih na proučevanje združb. Ti so obravnavali združbe taksonomskih skupin (npr. dvoživke, plazilci, nevretenčarji, ...), združbe temelječe na ekoloških razmerah (npr. perifiton, fitobentos, intersticialna favna, ...) ter združbe opredeljene glede na ekološko vlogo proučevanih organizmov (npr. oprševalci, zajedavci, ...). Petnajst je bilo tudi prispevkov o raziskavah habitatov (npr. tipi jezer, onesnaževanje jam, Kras, ...). Revija *Natura Sloveniae* je uspešno izpolnjevala tudi svoje izobraževalno poslanstvo. Poleg vzpodbujanja mlajših in manj izkušenih piscev k objavljanju znanstvenih prispevkov, je bilo v *Natura Sloveniae* objavljenih tudi deset prispevkov s poučnimi vsebinami kot so »Kodeks etike terenskega biologa« (izšel v drugi številki drugega letnika, leta 2000), »Floristika na raziskovalnih taborih

študentov biologije» (Jogan 2001), različni metodološki pristopi in naravovarstveni ukrepi ter vsebinsko usmerjene strokovne vsebine (npr. Delavnice SOS Proteus). Čeprav je bila revija sprva omejena na slovenski prostor, so s prepoznavnostjo revije prispevki pričeli pokrivati geografsko območje osrednje Evrope (Sl. 4).

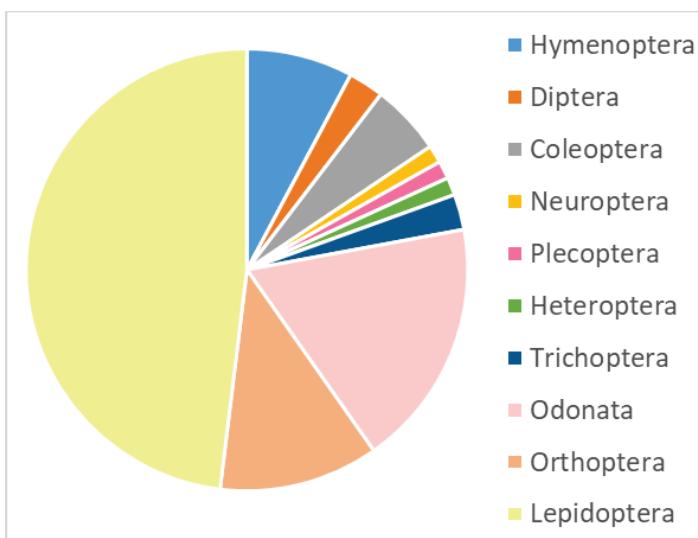
Slika 1. Oblak besed, ki prikazuje pogostost pojavljanja ključnih besed posameznih prispevkov v reviji *Natura Sloveniae* med letoma 1999 in 2023). Slika je izdelana v programskem okolju R, z analizo ključnih besed v angleščini.

Figure 1. Word cloud, presenting the frequency of appearance in key words of the contributions to the journal *Natura Sloveniae* between years 1999 and 2023. The figure is prepared by using the program R and key words in English.

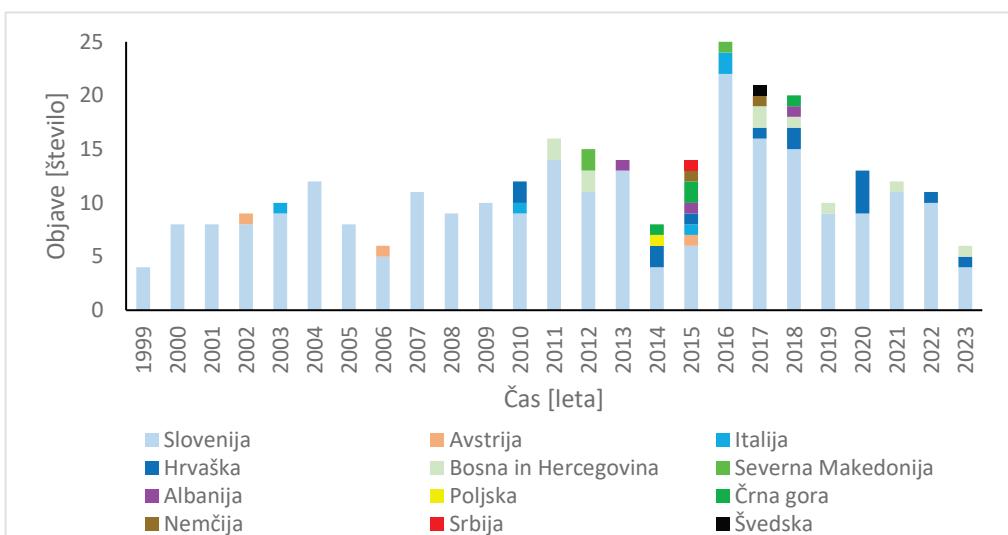
Slika 2. Delež posameznih taksonomskih skupin v 239 prispevkih, ki obravnavajo taksone, objavljenih v reviji *Natura Sloveniae* od leta 1999 do vključno prve številke v letu 2023.

Figure 2. The proportion of taxonomic groups in 239 taxa-related contributions in the journal *Natura Sloveniae* in the period from 1999 to the first issue of the year 2023.

Slika 3. Zastopanost redov v 77 prispevkih, ki obravnavajo žuželke, objavljenih v reviji *Natura Sloveniae* od leta 1999 do vključno prve številke v letu 2023.

Figure 3. The proportion of orders that appeared in 77 insect-related contributions in the journal *Natura Sloveniae* from 1999 to the first issue of the year 2023.

Slika 4. Število objav in geografska pokritost prispevkov v reviji *Natura Sloveniae* od leta 1999 do vključno prve številke v letu 2023.

Figure 4. Number of contributions and their geographical coverage in the journal *Natura Sloveniae* in the period between 1999 to the first issue of the year 2023.

Namesto zaključka

Razvoj revije *Natura Sloveniae* od začetnih, na raziskovalnih taborih študentov biologije identificiranih potreb po vzpostavljivosti znanstvene publikacije za objavljanje terenskih opažanj, ki prepogosto ostajajo skrita v terenskih beležnicah in s tem nedostopna strokovni in naravovarstveni javnosti, do mednarodno uveljavljane revije za objavljanje podatkov bioloških terenskih opažanj v osrednji Evropi, nas utrjuje v prepričanju, da je bila začrtana pot pravilna. Glede na delež mlajših in manj izkušenih avtorjev prispevkov v *Natura Sloveniae* lahko enako trdimo tudi za njeno edukativno poslanstvo. Zelo zgovorna sta tudi četrto stoletja obstoja in rednega izhajanja *Natura Sloveniae*, zato osnovno poslanstvo in cilji revije tudi v prihodnje ostajajo nespremenjeni. Tudi vključenost dveh močnih javnih raziskovalnih inštitucij s področja biologije v izdajanje revije *Natura Sloveniae*, podaja močno sporočilo – da je *Natura Sloveniae* pomemben vir terenskih bioloških podatkov, ki niso le zanimivi sami po sebi, temveč so nujna osnova za ohranjanje biodiverzitete in načrtovanju posegov v prostor.

Čeprav je napovedovanje razvoja revije nehvaležno, lahko s precejšnjo gotovostjo predvidevamo, da bo, ob vse številčnejšim grožnjam izgube naravnih habitatov, pestrosti vrst in vplivih globalnih klimatskih sprememb, dosledno beleženje in objavljanje bioloških podatkov s terena v prihodnje le še pridobivalo na pomenu. Večji izziv je predvidevanje bodočega znanstvenega dometa revije. Dosedanje težnje *Natura Sloveniae* in drugih slovenskih bioloških znanstvenih revij po vključitvi v seznam revij indeksiranih v SCI (Science Citation Index) so pokazale, da trenutni potencial revij ne omogoča pridobitev omenjenega indeksa, čeprav so nekatere revije, vključno z *Natura Sloveniae* že bile vključene v pogovore za vključitev v razširjene sezname SCI indeksiranih revij. Ali bo tovrstni preboj v bodoče uspel kateri od slovenskih znanstvenih revij s področja biologije, ali bo za ta korak morda potreбno združevanje revij ali preoblikovanje slovenske biološke publicistične krajine z namenom vzpostavitev osrednje stanovske revije, ki jo slovenska biologija zagotovo zasluži in potrebuje, bo pokazal čas. Dotlej pa bo *Natura Sloveniae* nadaljevala svoje utrjeno poslanstvo osrednje slovenske revije za terensko biologijo, saj misel - *litera scripta manet* (pisana beseda ostane), zapisana v uvodniku prve *Natura Sloveniae* pred četrto stoletja (Kostanjšek et al. 1999) z digitalizacijo pridobiva dodaten pomen in težo.

Summary

The article begins by introducing the 25th-anniversary celebration of the journal *Natura Sloveniae*, founded in 1999. Initially focused on publishing results from biological fieldwork, the journal evolved into a prominent platform for reporting new discoveries in floristics, faunistics, and ecology in Slovenia and broader Central and Southeastern Europe. Throughout its history, the journal published 286 contributions from 320 authors, with a focus on Slovenia's region. The contributions primarily addressed individual taxa, particularly insects, with butterflies and dragonflies prevailing. Notably, impactful contributions often presented species lists or reported new observations of species in the country. One of the most cited papers is the »Checklist of the ants of Slovenia (Hymenoptera: Formicidae)« published by Bračko (2007).

In 2023, the journal underwent significant changes, transitioning to the University of Ljubljana Publishing House, maintaining co-publishing partnerships with the Biotechnical Faculty of the University of Ljubljana and the National Institute of Biology. The journal adopted a new manuscript submission portal and released its first thematic issue dedicated to the biodiversity research of the Neretva River in Bosnia and Herzegovina 2022.

The article provides an overview of the editorial history, affiliations, and financial support. It also mentions the transition to the Open Journal Systems platform, making the content more accessible and reliable, with articles now receiving unique DOI identifiers. The analysis of contributions revealed a diverse range, including scientific articles, field notices, short communications, and other formats. The article concludes with a review of the most cited contributions, and emphasizing the journal's impact on scientific literature.

Literatura

- Bedjanič M. (2023). First confirmation of variegated molehopper *Xya variegata* (Latreille, 1809) (Orthoptera: Tridactylidae) occurring in Slovenia. *Natura Sloveniae*. 25(1): 27-35. <https://doi.org/10.14720/ns.25.1.27-35>
- Bračko G. (2007). Checklist of the ants of Slovenia (Hymenoptera: Formicidae). *Natura Sloveniae*. 9(1): 15-24. <https://doi.org/10.14720/ns.9.1.15-24>
- Jogan N. (2001). Floristics within the student biology research camps. *Natura Sloveniae*, 3(2): 5-18. <https://doi.org/10.14720/ns.3.2.5-18>
- Kostanjšek R., Lešnik A., Bedjanič M. 1999. Brez naslova - uvodnik. *Natura Sloveniae*. 1(1): 3. <https://doi.org/10.14720/ns.1.1.3>
- Lesar T., Govedič M. 2010. Check list of Slovenian Microlepidoptera. *Natura Sloveniae*. 12(1): 35-125. <https://doi.org/10.14720/ns.12.1.35-125>
- Sivec I, Graf W. 2002. *Perla carantana* – new species of genus Perla (Plecoptera: Perlidae) from Austria and Slovenia. *Natura Sloveniae*. 4(2): 31-38. <https://doi.org/10.14720/ns.4.2.31-38>

© 2023 Rok Kostanjšek, Nataša Mori, Matjaž Bedjanič, Maarten de Groot, Nina Šajna, Jernej Polajnar and Maja Zagmajster

To je prostodostopen članek, objavljen pod določili licence Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 Mednarodna, ki dovoljuje neomejeno rabo, razširjanje in kopiranje v kakršnemkoli mediju ter obliku, pod pogojem, da sta navedena avtor in vir.

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.